

ZAKON

**O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PROFESIONALNOJ REHABILITACIJI,
OSPOSOBLJAVANJU I ZAPOŠLJAVANJU LICA S INVALIDITETOM**

Sarajevo, maj 2018. godine

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PROFESIONALNOJ REHABILITACIJI, OSPOSOBLJAVANJU I ZAPOŠLJAVANJU LICA S INVALIDITETOM

Član 1.

U Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju lica s invaliditetom (Službene novine Federacije BiH broj 9/10), član 18. mijenja se i glasi:

„Kvota za zapošljavanje lica s invaliditetom“

Član 18.

Poslodavac iz člana 15. stav 2. ovog zakona, koji ima 25 i više zaposlenika, dužan je da zaposli jedno lice s invaliditetom na svakih 25 zaposlenika.

Obaveza iz stava 1. ovog člana, ne odnosi se na strana diplomatska i konzularna predstavništva, novoosnovane poslodavce za period do 24 mjeseca poslovanja, te poslodavce iz člana 15. stav 4. i 5., koji zapošljavaju lica s invaliditetom pod posebnim uslovima i organizacije lica s invaliditetom.“

Subjekti koji ne ispune obavezu iz stava 1. ovog člana, dužni su mjesečno, pri isplati plaća, obračunati i uplatiti u Fond novčani iznos u visini 25% prosječne neto plaće u Federaciji prema posljednjem objavljenom statističkom izvještaju za godinu koja prethodi plaćanju i to za svako lice s invaliditetom koje su bili dužni zaposliti u skladu sa stavom 1. ovog člana.“

Član 2.

Poslije člana 18. dodaje se novi član koji glasi:

„Alternativno ispunjavanje obaveze zapošljavanja lica s invaliditetom

Član 18a.

Poslodavci iz člana 18. stav 1. imaju pravo svoju kvotnu obavezu zapošljavanja lica s invaliditetom ispuniti i jednom od alternativnih mogućnosti.

Alternativne kvote se ispunjavaju na način:

- 1) stipendiranje jednog učenika ili studenta s invaliditetom se smatra kao zapošljavanje jednog lica s invaliditetom.
- 2) obavljanje staža ili prakse jednog učenika ili studenta s invaliditetom se smatra kao zapošljavanje jednog lica s invaliditetom.

- 3) vrijednost kupovine roba ili usluga od poslovnih subjekata za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica s invaliditetom se određuje tako što se broj lica s invaliditetom koje je poslodavac dužan zaposliti, pomnoži sa novčanim iznosom iz člana 18 stav 3.
- 4) Sufinansiranje dijela troškova plaće za lice s invaliditetom koje se zapošljava u jednom od poslovnih subjekata za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica s invaliditetom se određuje u visini iznosa iz člana 18 stava 3.

Poslodavci mogu kumulativno ispunjavati alternativne mogućnosti za potreban broj lica s invaliditetom koje bi morali zaposliti.

Federalno ministarstvo rada i socijalne politike (u daljem tekstu: Ministarstvo) će posebnim aktom utvrditi ekvivalente izražene u radnim satima ili novčanoj vrijednosti za alternativno ispunjavanje obaveze, uslove i način ostvarivanja prava iz stava 1. tačke od 1 do 4 ovog člana Zakona.

Član 3.

U članu 19. stav 4. briše se.

Stav 5. postaje stav 4.

Član 4.

U članu 62. stav 2. mijenja se i glasi:

„Upravni odbor broji sedam članova od kojih su:

-dva predstavnika osnivača

-dva predstavnika preduzeća za zapošljavanje lica s invaliditetom ili organizacija s invaliditetom koji su osnivači ustanova ili privrednih društava za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica s invaliditetom

- jedan predstavnik organizacija lica s invaliditetom

- jedan predstavnik poslodavaca

- jedan predstavnik sindikata“.

Član 5.

U članu 67. stav 1. tačka 1 mijenja se i glasi:

„ne uplati poseban doprinos za zapošljavanje lica s invaliditetom ili ne izvrši alternativnu kvotu (član 18 stav 3., član 18 a stav 1. tačke 1 do 4, i član 19 stav 2.)

U tački 2. riječi „invalidnom licu“ zamjenjuju se riječima „licu s invaliditetom“.

Član 6.

Član 70. mijenja se i glasi:

„Parlament Federacije BiH će izvršiti usklađivanje osnivačkog akta iz člana 57 stav 2. ovog zakona u roku četiri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Fond će izvršiti usklađivanje podzakonskih akata u roku šest mjeseci nakon stupanja na snagu Statuta usklađenog sa zakonom“.

Član 7.

Član 71. mijenja se i glasi:

„Propisi iz člana 18a stav 5 iz ovog Zakona će se donijeti u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona“.

Član 8.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenim novinama Federacije BiH.

OBRAZLOŽENJE

ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PROFESIONALNOJ REHABILITACIJI, OSPOSOBLJAVANJU I ZAPOŠLJAVANJU LICA S INVALIDITETOM

I - USTAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni temelj za donošenje ovog zakona je sadržan u odrednicama člana II.2.1/I, a u vezi sa članom III.2e/ Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojim je Federacija Bosne i Hercegovine obavezna osigurati primjenu najvišeg nivoa ljudskih prava, između ostalog i slobode na rad i zabranu diskriminacije zasnovane na socijalnom porijeklu.

Član III.3./1/i 2/ Ustava Federacije BiH utvrđuje podijeljenu nadležnost kantona i Federacije za socijalnu politiku u čiju oblast spada i socijalna zaštita, a tim i zaštita lica s invaliditetom. Federacija koordinira rad kantona i u pogledu zakonskih izmjena osigurava njihovu saglasnost ili razmatra primjedbe i prijedloge koji se zatim objedinjuju i usaglašeni dostavljaju u proceduru.

Shodno članu IV.A.20/d Ustava Federacije BiH, Parlament Federacije BiH je nadležan za donošenje zakona u vršenju funkcija federalnih vlasti.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE OVOG ZAKONA

Predloženim izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju lica s invaliditetom se nastoje otkloniti nesrazmjer propisane kvote, realnog stanja razvijenosti ekonomije i potreba za zapošljavanjem lica s invaliditetom. Posebno se želi poboljšati poslovni ambijent za zapošljavanje lica s invaliditetom u skladu sa dobrim praksama, proširiti mogućnosti kvotnog sistema uvođenjem alternativnih mogućnosti za ispunjavanje kvotne obaveze zapošljavanja lica s invaliditetom, i povezivanje svih relevantnih aktera u društvu. To se postiže tako, što se novim kvotnim sistemom poslodavci stavljaju u aktivnu poziciju da planiraju i određuju način na koji će svoju kvotnu obavezu zapošljavanja lica s invaliditetom izvršiti. Suština kvotnog sistema nije naplata penala za neizvršavanje kvotne obaveze, nego povećano učešće poslovnih subjekata u rehabilitaciji i zapošljavanju lica s invaliditetom. Sa alternativnim mogućnostima, poslodavci imaju direktan uticaj na mogućnost obrazovanja određenih nedostajućih profila time što mogu stipendirati učenike ili studente s invaliditetom, ili ih primiti na obuku ili staž, a kasnije i zaposliti. Sa osposobljavanjem ili praksom lica s invaliditetom kod poslodavaca se ublažava nedostatak obuka za lica s invaliditetom. Ovaj proces se očekuje i kod pravnih subjekata koji su državna i javna tijela, ili preduzeća u većinskom ili potpunom vlasništvu državnih organa, ili se finansiraju iz budžeta. Sve navedeno dovodi do novih, kvalitativno bogatijih društvenih odnosa u oblasti rehabilitacije i profesionalnog zapošljavanja lica s invaliditetom baziranih na inkluzivnom i kohezivnom principu.

Izmjene i dopune će doprinijeti bržem rješavanju mnogih pitanja iz oblasti prava i zaštite lica s invaliditetom i nisu uvjetovane reformama iz oblasti socijalne zaštite. Predložena rješenja su kompatibilna sa poduzimanjem mjera i aktivnosti Vlade FBiH za unapređenje uvjeta poslovanja u Federaciji.

III - OBJAŠNJENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA U ZAKONU

1) Članom 1. se uvode nove kvote zapošljavanja lica s invaliditetom uvažavajući realnost u privrednom sektoru, nepostojanje uslova pristupačnosti u raznim oblastima za lica s invaliditetom, fizičke prepreke, informativne, obrazovne i dr. Takođe se želi promovirati postepenost u kvotnoj obavezi zapošljavanja lica s invaliditetom u funkciji prilagođavanja poslovnih subjekata i tržišta radne snage realnom stanju.

Kvotni sistem znači obavezu zapošljavanja OSI za sve poslovne subjekte u državnom, javnom i privatnom sektoru sa najmanje 16 uposlenih. Na svakih 16 uposlenika je obavezno uposliti jednu OSI. U slučaju da se ta obaveza ne ispunjava, plaća se iznos 25% prosječne plate u FBiH po neuposlenoj osobi mjesečno. Za poslovne subjekte koji imaju do 16 uposlenih i nisu obavezani na zapošljavanje i subjekte koji nisu obveznici (diplomatska i strana konzularna predstavništva, posebni subjekti iz Zakona i organizacije lica s invaliditetom), uvedena je mjesečna obaveza plaćanja doprinosa 0,5% na isplaćene bruto plate svih uposlenih.¹ Ovi subjekti mogu zapošljavati lica s invaliditetom i shodno tome umanjuju svoju obavezu plaćanja doprinosa. Kvotni sistem se odnosi na zapošljavanje pod opštim uslovima, što znači da se ne primjenjuje na zapošljavanje lica s invaliditetom u posebnim poslovnim subjektima odnosno pod posebnim uslovima.

Većina evropskih država ima kvotni sistem kao specifičnu mjeru u zapošljavanju OSI. Kvotni sistem postoji u svim evropskim zemljama osim u Danskoj, Finskoj, Latviji, Nizozemskoj, Švedskoj, Norveškoj, Islandu, Velikoj Britaniji. Sve države određuju kvotni sistem prema svojim mogućnostima i potrebama u oblasti invaliditeta. Zbog toga ne postoji odredba ili norma koja traži da se kvotni sistem rješava na jedinstven način. Kvotni sistem se može posmatrati sa dva aspekta: a) obuhvata subjekata; b) visine kvote. Sa aspekta obuhvata, države se dijele na države koje obavezuju na kvotno zapošljavanje poslodavce samo u javnom sektoru i države koje obavezuju i privatni i javni sektor. Razlog tome je što je u početnoj namjeri uvođenja kvotne obaveze bila svrha obavezati samo poslodavce iz javnog sektora, ali se to vremenom proširilo, pa većina država obavezuje poslodavce u oba sektora. Praksa je pokazala da nije svrsishodno povećavati budžetske troškove i javnu potrošnju državnih organa, nego je cilj uključiti lica s invaliditetom u sektor rada u funkciji stvaranje i jačanja ekonomskih aktivnost i inkluzivnog razvoja društva. Države koje obavezuju samo javni sektor su Belgija, Portugal i Kipar. Ostale države, koje obavezuju javni i privatni sektor, to čine na tri načina: a) obavezuju jednako sve poslodavce (Irska, Malta); b) obavezuju jednako sve poslodavce uz određivanje minimalnog cenzusa broja zaposlenih i jedne kvote

¹ Članovi 18 i 19. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba s invaliditetom

(najveći broj evropskih država). Minimalni cenzus za broj uposlenih je najniži u Italiji (15) a potom u Federaciji Bosne i Hercegovine(16). Njemačka, koja ima stogodišnju tradiciju u primjeni kvotnog sistema, ima minimalni cenzus određen na 20, kao i Francuska, Mađarska, Slovačka. Takvo rješenje imaju Hrvatska i Slovenija. Austrija, Češka, Poljska imaju kvotni sistem za sve poslodavce preko 25 uposlenih. Španija, Grčka, Bugarska, Rumunija, Litvanija imaju određen cenzus na 50. Srbija i Crna Gora imaju dvojni kriterij za poslodavce sa 20 do 50 uposlenih i preko 50 uposlenih.

Uglavnom je napušten raniji sistem sa više različitih kvota prema skali broja zaposlenih (mali i veliki poslodavci) ili prema djelatnostima, a uvedene su jedinstvene kvote. U odnosu na visinu kvote, najvišu ima Kipar i to 10% od uposlenih, ali se to odnosi samo na poslodavce iz javnog sektora. Od ostalih zemalja prema visini kvote, najvišu ima Italija (7%), Grčka (za privatni sektor 8%, javni sektor 5%), Poljska 6%, Portugal, Mađarska, Njemačka, Crna Gora 5%, Federacija BiH više od 6%. Ostale zemlje imaju kvote koje se kreću od 1-4%. Hrvatska ima kvotu 3%, Srbija 2% (na svakih 50 uposlenih po jedno zaposleno lice s invaliditetom) kao Malta, Litvanija i Španija.

Kvotni sistem uvažava stanje u oblasti invalidnosti a to podrazumijeva: broj lica s invaliditetom, u okviru tog broja se posmatra broj osoba koja su uključena u sistem obrazovanja ili su van njega, osobe koja se mogu osposobiti i zaposliti za samostalno funkcioniranje, osobe koja moraju biti rezidencijalno smještena u ustanovu itd. Osim brojčanih pokazatelja za lica s invaliditetom, najvažniji faktori su još stanje u oblasti pristupačnosti, obrazovanju, sistemima podrške, geografske osobenosti zemlje, saobraćajna infrastruktura, stanje i mogućnosti zdravstvenog sektora, kulturološke osobenosti, tradicijski stavovi o licima s invaliditetom, itd.

Broj lica s invaliditetom koji traže zaposlenje ne može se precizno utvrditi jer ne postoji obavezna registriranja lica s invaliditetom. U kantonalnim službama za zapošljavanje se vodi evidencija samo o licima koja su se zaposlila ili licima koja ostanu bez zaposlenja a i dalje traže posao. Lica koja primaju budžetske naknade iz propisa socijalne zaštite, civilnih žrtava rata i boračko-invalidske zaštite se ne evidentiraju kao lica koja traže zaposlenje zbog mogućnosti da gube invalidninu. Nema evidencije ni o djeci na školovanju ili studiranju, jer ne postoje propisi koji to uređuju u smislu obaveznog evidentiranja. Takođe, treba uzeti u obzir da lica s invaliditetom imaju pravo odlučivanja da li će raditi ili zaposliti se, pa je tako nepoznat broj lica koja nisu spremna da se zaposle. Pretpostavka je da sva lica koja imaju invalidninine veće od prosječne neto plate u FBiH ne bi bila zainteresirana za traženje posla. Zbog toga je potrebno prvo izvršiti reforme u oblasti izjednačavanja lica s invaliditetom bez obzira na uzrok invaliditeta i teritorijalni faktor, provesti reformu aktivnog principa socijalne zaštite, gdje bi se lica koja se mogu zaposliti ili osposobiti uključila u odgovarajuće obuke i evidentirala kao tražioci posla.

Pošto nema preciznih evidencija, može se procijeniti da je ukupan broj lica s invaliditetom na nivou prosjeka u evropskim državama a to je oko 10% od ukupnog broja stanovništva.

Računajući lica koja primaju naknade ili invalidnine, kao i broj neregistrovanih lica s invaliditetom, taj broj bi mogao iznositi oko 200.000² Računajući da se za zapošljavanjem kod poslodavaca u realnom sektoru ne traži uslov procenta invaliditeta, a da se za zapošljavanje pod posebnim uslovima traži minimalno 60% invaliditeta, lica sa 70% tjelesnog oštećenja koje je dovelo do smanjene radne sposobnosti kao i lica sa intelektualnim teškoćama u razvoj i funkcioniranju, onda se može procjenjivati broj lica koja bi se mogla zaposliti a to su lica sa invalidninama kao civilne žrtve rata, lica sa invalidninama iz propisa o boračko-invalidskoj zaštiti i lica sa neratnim invaliditetom sa invalidninama iz propisa o socijalnoj zaštiti. S obzirom da sva lica ne bi prihvatila da rade za plaću manju od invalidnine, niti da sva lica mogu pristupiti osposobljavanju ili zapošljavanju zbog stepena invaliditeta, procjena je da je oko 30.000 lica s invaliditetom u realnoj situaciji da se osposobi ili zaposli dok se ne promijene propisi iz oblasti socijalne zaštite i ne provedu reforme uvođenjem socijalnog modela u oblasti invaliditeta.

Zbog toga se predlaže da kvota u Federaciji BiH bude postavljena u odnosu koji je primjeren za nivo razvijenosti ekonomije, nivo inkluzije lica s invaliditetom za koje postoji realna osnova da se može ostvariti u kraćem vremenskom razdoblju sa promjenama zakona. Nije realno da Federacija BiH ima kvotni sistem koji je drugi u Evropi po strogosti kriterija, a da svi ostali pokazatelji budu među najnižim u Evropi.

Predložene izmjene u članu 18. utvrđuju kvotnu obavezu za poslodavce sa više od 25 zaposlenika i to zapošljavanjem jednog lica s invaliditetom na svakih 25 zaposlenika a oslobođeni su obaveze kvotnog zapošljavanja subjekti iz prethodnog teksta zakona (član 19 stav 4. koji je premješten u član 18). Dodatno je predloženo oslobađanje od navedene obaveze za novoosnovane poslodavce u vremenskom periodu od 24 mjeseca. Oslobađanje novoosnovanih poslodavaca je namijenjeno olakšanom poslovanju poslovnih subjekata u početnoj fazi rada i kao mjera je predviđena u svim susjednim zemljama.

Predloženim izmjenama u članu 18. vrši određivanje subjekata za kvotnu obavezu i preciziranje izuzeća kvotne obaveze za nabrojane kategorije a raniji tekst iz člana 18. se napušta kao nepotreban u odnosu na vrijeme donošenja izmjena.

2) Članom 2. se uvode alternativne mogućnosti za ispunjavanje kvotne obaveze zapošljavanja lica s invaliditetom što znači da se uvodi moderna evropska praksa koja je pokazala pozitivne rezultate u većem obuhvatu ispunjavanja kvotne obaveze, povećanje osposobljavanja lica s invaliditetom te veće mogućnosti zapošljavanja. Sve zemlje imaju neki oblik alternativne kvote. Čak i visoko razvijene ekonomije prakticiraju oblike alternativnih mogućnosti zapošljavanja lica s invaliditetom, jer dovode do povećanog interesa

² Od tog broja, određen broj lica je rezidencijalno smješten, lica sa radnom invalidninom iznosi 71.248², 45.808 registriranih demobilisanih boraca koji uglavnom imaju registrirana i određena medicinska oštećenja u smislu invaliditeta², a korisnika budžetskih naknada, prema podacima iz 2012. je registrirano 82.121. Podaci sa www.fzmioipio.ba – za april 2018 www.fzzzba - za april 2018, www.ibhi.ba- Studija Budžetske novčane naknade za socijalnu zaštitu – „Šta funkcioniše, šta ne“

poslodavaca za zapošljavanje lica s invaliditetom i do ukupnog poboljšanja u oblasti rehabilitacije, osposobljavanja i zapošljavanja lica s invaliditetom. Uvođenje alternativnih kvota je u skladu sa mjerama koje države poduzimaju u skladu sa Strategijom Evropske unije za invaliditet 2010-2020, Evropska strategija rasta 2020 i Evropska strategija zapošljavanja, Strategija Vijeća Evrope za lica s invaliditetom 2017-2023, Strategijom za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom Federacije BiH 2016-2021.

U Austriji su, alternativnom obavezom je određeno da se određene kategorije lica s invalidite mogu zapošljavati na svakih 50 zaposlenika. To vrijedi za osobe sa višestrukim invaliditetom, osobe u kolicima, osobe preko 55 godina s invaliditetom ili preko 50 godina sa 30% i više invaliditeta. Njemačka je za lica sa teškim invaliditetom odredila 18 sati rada u sedmici kao rad na puno radno vrijeme. Od 2001.g. integrativne firme mogu imati zaposlene osobe s nižim procentom uposlenih lica (i do 25%), ali zaštitne radionice još uvijek moraju imati više od 51% lica s invaliditetom.

Bugarska i Rumunija su razvili sistem alternativnih obaveza koji su uglavnom primijenjeni i u drugim zemljama a to je stipendiranje učenika ili studenata, primanje na praksu ili staž učenika ili studenata, kupovina robe ili dobara od specijalnih preduzeća koja su osnovana radi zapošljavanja lica s invaliditetom, te finansiranja dijela plaće licu s invaliditetom u nekom od ovih poslovnih subjekata. Hrvatska takođe ima alternativne mogućnosti i to stipendiranje učenika ili studenata, primanje na praksu ili staž učenika ili studenata, finansiranje prakse ili staža kod drugog poslodavca i kupovina roba ili usluga od integrativnih radionica u vrijednost penala. Srbija ima alternativne mogućnosti finansiranja dijela plaće kod drugog poslodavca i kupovinu roba i usluga od preduzeća za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica s invaliditetom u zakonski određenom iznosu (vrijednost 20 prosječnih republičkih zarada, odnosno bruto plata.) Crna Gora tretira zapošljavanje osoba sa 80% invaliditeta kao zapošljavanje 2 lica s drugim invaliditetom, što je vrsta alternativne kvotne obaveze.

Predloženim izmjenama uvode moderni instrumenti alternativne kvote sa najširim obuhvatom. Na osnovu iskustava drugih zemalja koje su uvele alternativne kvote, očekuje se povećanje broja učenika i studenata s invaliditetom, jer je poslodavcima omogućeno da njihovim stipendiranjem ispune kvotnu obavezu. Time se postepeno stvaraju i budući, potencijalni zaposlenici, bilo u oblasti rehabilitacije ili kod poslodavaca u privrednom ili javnom sektoru. Poslodavci mogu i sufinansirati plaće lica s invaliditetom i tako, ispunjavajući svoju obavezu, pomažu drugim subjektima u zapošljavanju lica s invaliditetom. Kupovinom roba i usluga od subjekata koji su osnovani sa ciljem zapošljavanja lica s invaliditetom sa određenom vrstom specijalnog statusa, se osnažuje održivost i razvoj takvih subjekata i istovremeno, održivost i razvoj ekonomskih aktivnosti. Predložene izmjene će polučiti veći obuhvat subjekata koji će ispuniti propisane obaveze. To se ogleda u prilagođenosti kvotne obaveze na način da se pomaže malim preduzećima, posebno onim u nerazvijenim i ruralnim regijama. Takav pristup je u skladu sa evropskim politikama za SME (Small - Medium

Enterprises) u promoviranju malih i srednjih preduzeća kao nosilaca ekonomske aktivnosti i razvoja „pametne ekonomije u cilju ravnomjernog regionalnog razvoja (SE – Smart Economy). Mala preduzeća će biti uglavnom obaveznici posebnog doprinosa za zapošljavanje lica s invaliditetom.

Uobičajena praksa je da se preciziranje uvjeta i načina za alternativne mogućnosti vrši podzakonskim aktima da bi se izbjegla opterećenosti zakonskog teksta provedbenim normama. Alternativne mogućnosti zapošljavanja lica s invaliditetom mogu biti uže ili šire određene u skladu sa ciljevima politike socijalne zaštite i zapošljavanja. Za nevedene oblasti je nadležno Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, zbog čega se predlaže da ova pitanja budu uređena podzakonskim aktima.

Cilj predloženim mjera u članu 18a je usmjeren za poboljšanje stanja u oblasti rehabilitacije i zapošljavanja lica s invaliditetom koja je od posebnog javnog interesa u skladu sa članom 2. ovog zakona i sa planiranim reformama u „Strategiji za unapređenje prava i položaja osoba s invaliditetom u Federaciji BiH 2016.-2021“.

3) Članom 3. se vrši usklađivanje teksta jer tekst iz člana 19 stav 4. premješten u član 18. Član 19. stav 4. je normirao subjekte koji su izuzeti iz kvotne obaveze zapošljavanja. U predloženim izmjenama je izvršeno normiranje subjekata kvotne obaveze u članu 18., i izuzeće subjekata od kvotne obaveze. Pošto član 19. stavovi 1, 2 i 3. određuje subjekte obveznike posebnog doprinosa za zapošljavanje lica s invaliditetom i visinu posebnog doprinosa, radi preglednosti i konzistentnosti norme, stav 4 člana 19. je premješten u član 18. gdje pripada po svom sadržaju jer se odnosi na obaveznike kvotnog.

4) Članom 4. se vrši dopuna za sastav Upravnog odbora Fonda, uključivanjem predstavnika poslodavaca i sindikata. Predložena dopuna se temelji na Konvenciji MOR-a br 102. o najnižim standardima socijalne sigurnosti (Međunarodna organizacija rada) koja predviđa paritetnu zastupljenost socijalnih partnera u tijelima fondova i na činjenici da su poslodavci zainteresirani za participaciju u oblasti zapošljavanje lica s invaliditetom. U svim demokratskim državama se prakticira uključivanje predstavnika poslodavaca i sindikata u tijela, komisije ili savjetodavna tijela, zbog značaja koje privredna aktivnost ima kao nositelj razvoja ekonomskog standarda i razvoja društva. Predstavnik poslodavaca može dati kvalitativni doprinos radu Upravnog odbora za predlaganje mjera u zapošljavanju lica s invaliditetom, kreiranje prijedloga i mjera za unapređenje profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja. Predstavnik Sindikata je lice koja treba da participira u radu Upravnog odbora jer je predstavnik zaposlenih pa i lica s invaliditetom i može ukazati na prepreke i smetnje koje se javljaju u zapošljavanju ili radu lica s invaliditetom. U cilju pravednijeg balansa i kvalitativnog unapređenja i saradnje u oblasti rehabilitacije i zapošljavanja lica s invaliditetom, se predlaže ova izmjena.

Druga izmjena predstavlja usaglašavanje teksta u okviru samog člana gdje se termin „invalidnom licu“ članu 67. stav 1. tačka 2, usaglašava sa terminom „licima s invaliditetom“ u istom stavu tog navedenog člana pod tačkom 3.

Iz navedenih razloga je potrebno izvršiti predloženu izmjenu.

5) U članu 5. se vrši usklađivanje teksta za odgovarajuće članove u prekršajnim odredbama a koji se odnose na neplaćanje posebnog doprinosa i neispunjavanje kvotnog zapošljavanja ili alternativne kvote kako bi se prekraj mogao identificirati zbog čega je dopuna neophodna.

6) Članom 6. se propisuju rokovi za usklađivanje osnivačkog akta Fonda i rokovi za usklađivanje svih podzakonskih akata Fonda.

7) Članom 7. se utvrđuje rok za donošenje podzakonskih propisa koje je potrebno donijeti ili uskladiti.

IV - FINANSIJSKE IMPLIKACIJE PREDLOŽENIH IZMJENA

Za provođenje predloženih izmjena i dopuna ovog Zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva.